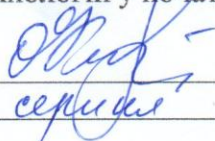

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Кафедра фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри
фахових методик та інноваційних
технологій у початковій школі

“ 28 ” серпня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВВ3.1.08 УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИМ ПРОЦЕСОМ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність 013 Початкова освіта

(шифр і назва напрямку підготовки/спеціальності)

Освітньо-професійна програма: Початкова освіта

(назва освітньої програми)

Факультет/інститут початкової освіти

(назва факультету/інституту)

2019 – 2020 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «Управління навчально-виховним процесом» для студентів спеціальності 013 Початкова освіта

Розробник: Кравчук Оксана Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі

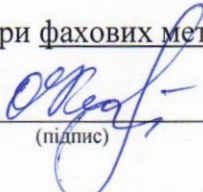
Робочу програму схвалено на засіданні кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі

Протокол № 1 від «28» серпня 2019 року

Завідувач кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі

(підпис)

(Комар О. А.)
(прізвище та ініціали)

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії факультету/інституту початкової освіти

Протокол № 1 від «30» серпня 2019 року

Голова науково-методичної комісії факультету/інституту початкової освіти

(підпис)

(Ящук О. М.)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>01 Освіта</u> (шифр і назва)	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність <u>013 Початкова освіта</u> (шифр і назва)	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		–	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____		Семестр	
(назва)		–	3-й – 4-й
Загальна кількість годин – 120		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	Освітній ступінь: <u>магістр</u>	–	6 год.
		Семинарські	
		–	6 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		–	108 год.
		Індивідуальні завдання	
		–	–
		Вид контролю	
–	залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання –

для заочної форми навчання – 10/90

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: підготувати висококваліфікованих учителів початкової школи та ознайомити студентів з організацією, змістом, принципами та методами управління системою початкової освіти.

Завдання:

- методичні: забезпечити умови для опанування студентами основними поняттями, змістом і принципами побудови системи освіти, основними документами про функціонування і розвиток закладів освіти, методикою методичної роботи і наукової організації в умовах початкової школи

- пізнавальні: ознайомити майбутніх учителів початкової школи із системою загальних принципів побудови освіти в Україні й основними вихідними положеннями і структурою її управління, проблемами і шляхами удосконалення внутрішкільного керівництва роботою загальноосвітньої школи;

- практичні: сформувати вміння організації методичної роботи та створення педагогічного середовища для наукової організації праці учнів і вчителів в умовах початкової ланки освіти, вивчати, узагальнювати і впроваджувати передовий педагогічний досвід раціонально прогнозувати і планувати свою професійну діяльність.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у результаті вивчення курсу студент оволодіває такими компетентностями:

ЗК 2 – цінування та повага різноманітності та мультикультурності. Здійснювати професійну діяльність за принципами толерантності, безоціночності іншої особистості, мирного співіснування суб'єктів діяльності.

ЗК 4 – здатність бути критичним і самокритичним. Осмислення, переосмислення дій щодо ґрунтовного самоаналізу власної діяльності, самокритики, сприймання конструктивної критики з метою підвищення рівня професійної майстерності.

ЗК 9 – здатність працювати в команді. Формування навичок узгодженості та згуртованості командних і групових дій, оптимізації процесів взаємодії з колегами в професійному контексті, модерації групових дискусій та самопрезентації, запобігання виникнення конфліктних ситуацій; організація колективної діяльності відповідно до моральних, етичних та правових норм.

ФК 1 – проектувальна. Здатність використовувати науково-дослідницькі підходи до аналізу, планування, прогнозування діяльності (як особистої, так і керованого фахівцем закладу), передбачення наслідків своїх дій.

ФК 2 – організаційна. Здатність виконувати організаційну, моніторингову, координаційну, контрольну діяльність в управлінні початковою школою з дотриманням норм і правил охорони праці.

ФК 7 – здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Здійснювати контроль/самоконтроль процесу та оцінювання/самооцінювання результатів діяльності з метою забезпечення їхньої якості.

ФК 10 – здатність працювати в галузевому/міжгалузевому/соціальному контексті. Ефективна взаємодія з педагогічними працівниками, співпраця з нефхівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей), з батьківською спільнотою, пропагування педагогічних знань серед широких верств населення.

Очікувані результати навчання:

ПРН 2. Знати законодавство України та міжнародні нормативно-правові документи з питань охорони навколишнього середовища, функціонування та розвитку громадянського

суспільства; нормативно-правові документи, що регламентують діяльність загальноосвітніх шкіл/позашкільних закладів.

ПРН 14. Застосовувати наукові знання та практичні уміння й навички, що складають теоретичну й діяльнісну основи навчальної дисципліни, для розв'язання задач, які належать до певного кола означеної дисципліни або мультидисциплінарних контекстів.

ПРН 18. Володіти навичками організації ефективної комунікації в процесі управління/професійної діяльності, демонструвати вміння взаємодіяти з суб'єктами освітнього процесу/зацікавленими особами та впливати на їх поведінку для створення сприятливого соціально-психологічного комунікативного середовища.

ПРН 20. Володіти основами управління, керівництва та менеджменту в закладах освіти; найбільш значущими та перспективними сучасними педагогічними ідеями й теоріями організації та управління освітнім процесом у школі.

ПРН 23. Бути наполегливим у вирішенні професійних завдань та взятих зобов'язань, нести соціальну, етичну відповідальність за внесок/результати професійної діяльності.

ПРН 24. Здійснювати рефлексію власної навчальної/професійної діяльності; володіти навичками самоорганізації, саморозвитку з метою підвищення рівня педагогічної майстерності.

3. Мова навчання

Мова навчання: українська

4. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Сутність управління, зміст і основні його завдання, складові компоненти цілісної системи управління

Тема 1. Загальні основи управління початковою школою

Система початкової освіти і виховання в Україні. Принцип побудови освіти. Типи навчально-виховних закладів, загальноосвітні школи. Структура і зміст роботи навчально-виховних закладів освіти.

Тема 2. Принципи управління, інспектування

Структура управлінського механізму. Інформаційна забезпеченість прийняття управлінського рішення. Організація внутрішньо шкільного керівництва. Принципи керівництва.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Основні законодавчі документи про початкову школу

Тема 1. Державні стандарти освіти, нормативні документи початкової школи

Державна національна програма «Освіта». Концепція розвитку національної освіти. Доктрина національної освіти. Нормативні документи Міністерства освіти і науки України.

Тема 2. Наукова організація праці

Поняття НОП. Шляхи оптимізації НОП. Методична робота. Сутність і завдання методичної роботи. Види, зміст і форми методичної роботи в школі. Шкільна документація. Індивідуальне навчання.

Тема 3. Прогнозування і планування роботи школи

Сутність прогнозування і планування. Методологія і технологія прогностичних пошуків. Види планів. Вимоги до планування. План роботи класного керівника.

Тема 4. Організація роботи в школах-інтернатах і групах повного (подовженого) дня

Особливості діяльності шкіл-інтернатів. Групи подовженого дня. Специфіка організації управління навчально-виховною роботою учнів. НВК.

Тема 5. Система загальної середньої освіти сільських регіонів України: стан та умови забезпечення права громадян на освіту

Мережа загальноосвітніх навчальних закладів. Власники та їхні повноваження. Матеріально-технічна база та механізми фінансування. Сільська дитина після уроків. Медичне обслуговування та здоров'я сільських учнів. Школа і соціально-культурне середовище сучасного села.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Сутність управління, зміст і основні його завдання, складові компоненти цілісної системи управління												
Тема 1. Загальні основи управління початковою школою	–	–	–	–	–	–	16	2	2	–	–	12
Тема 2. Принципи управління, інспектування	–	–	–	–	–	–	20	2	2	–	–	16
Разом за змістовим модулем 1	–	–	–	–	–	–	36	4	4	–	–	28
Змістовий модуль 2. Основні законодавчі документи про початкову школу												
Тема 1. Державні стандарти освіти, нормативні документи початкової школи	–	–	–	–	–	–	22	2	2	–	–	18
Тема 2. Наукова організація праці	–	–	–	–	–	–	18	-	-	–	–	18
Тема 3. Прогнозування і планування роботи школи	–	–	–	–	–	–	16	-	-	–	–	16
Тема 4. Організація роботи в школах-інтернатах і групах повного (подовженого) дня	–	–	–	–	–	–	16	-	-	–	–	16
Тема 5. Система загальної середньої освіти сільських регіонів України: стан та умови забезпечення права громадян на освіту	–	–	–	–	–	–	12	-	-	–	–	12
Разом за змістовим модулем 2	–	–	–	–	–	–	84	2	2	–	–	80
Усього годин	–	–	–	–	–	–	120	6	6	–	–	108
Модуль 2												
ІНДЗ	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Усього годин	–	–	–	–	–	–	120	6	6	–	–	108

6. Теми семінарських занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Загальні основи управління початковою школою	–	2
2.	Принципи управління, інспектування	–	2
3.	Державні стандарти освіти, нормативні документи початкової школи	–	2
4.	.Наукова організація праці	–	–
5.	Прогнозування і планування роботи школи	–	–
6.	Організація роботи в школах-інтернатах і групах повного (подовженого) дня	–	–
7.	Система загальної середньої освіти сільських регіонів України: стан та умови забезпечення права громадян на освіту	–	–
Разом			–

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Принципи управління, інспектування	–	12
2	Наукова організація праці	–	16
3	Прогнозування і планування роботи школи	–	18
4	Вивчення, узагальнення та впровадження передового педагогічного досвіду	–	18
5	Роль сім'ї у формуванні демократичної культури особистості	–	16
6	Накреслити схему факторів формування кадрового потенціалу учителів	–	16
7	Міні-самоаналіз своїх особистісних педагогічних якостей	–	6
8	Які функції керівника і в чому вони полягають під час організації підвищення кваліфікації працівників навчального закладу?	–	6
Разом		–	108

8. Індивідуальні завдання

1. Підготувати реферат з однієї з наступних тем:
  - 1.1. Технологія прийняття управлінського рішення.
  - 1.2. Система планування в загальноосвітній школі.
  - 1.3. Специфіка управління навчально-виховною роботою в школах-інтернатах.
  - 1.4. Модель школи майбутнього. (Для всіх).
2. Дати характеристику національній системі післядипломної освіти педагогічних кадрів.
3. Дати класифікацію основних напрямів розвитку передового педагогічного досвіду в Україні.
4. Вчителі новатори

9. Методи навчання

Словесні (розповідь, бесіда, лекція тощо). практичні методи, репродуктивний метод, частково-пошуковий метод, метод проблемного навчання, самостійна робота студентів, розв'язування практичних завдань, робота в інтернет-просторі, інтерактивні методи навчання, рольові ігри, метод проектів, складання структурно-логічних схем, розробка методичного портфоліо, складання програм власного особистісного самовдосконалення і професійного самотворення тощо.

10. Методи контролю

Усне опитування, письмове тестування, захист ІНДЗ, підготовка портфоліо, виконання письмових завдань, перевірка виконання самостійної роботи, підготовка та захист проекту, опрацювання нормативних документів в галузі, вирішення проблемних задач, моделювання ситуації, критичний аналіз ситуації, самооцінювання, залік.

11. Критерії оцінювання

✓ Низький рівень (1-3 бали). Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Студент відтворює основний навчальний матеріал, здатний виконувати завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

✓ Середній рівень (4-7 балів). Студент знає істотні ознаки понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями, вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь повна, правильна, логічна, обґрунтована.

✓ Високий рівень (8-10 балів). Студент здатний самостійно здійснювати основні види навчальної діяльності. Знання студента є глибокими, міцними, узагальненими; студент вміє застосовувати знання творчо, його навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота									Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2						
T1	T2	МК	T1	T2	T3	T4	T5	МК	100
10	10	15	10	10	10	10	10	15	

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90–100	відмінно	зараховано
82–89	добре	
75–81		
69–74		
60–68	задовільно	
35–59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

1–34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	--	---

13. Методичне забезпечення

Конспекти лекцій, методичні розробки до проведення практичних занять, навчальні посібники та підручники, нормативні документи, методичні рекомендації.

14. Рекомендована література

Основна

1. Никифорова В.Г. Управління персоналом : навч. посіб. Вид. 2-ге, випр. та допов. Одеса, 2013. 275 с.
2. Нохріна Л.А., С.А. Александрова. Тексти лекцій з дисципліни «Управління персоналом» (для студентів 4 курсу всіх форм навчання напряму підготовки 6.030601-«Менеджмент» галузі знань 0306 – «Менеджмент і адміністрування»). Харків, 2007. 47 с.
3. Островерхова Н.М., Даниленко Л.І. Ефективність управління загальноосвітньою школою: соціально-педагогічний аспект. Київ: Школяр, 2006.
4. Савченко В.А. Управління розвитком персоналу : навч. посіб. КНЕУ, 2002. Розд. 1-2, 4,6,10-13.
5. Соловійов О. В. Конспект лекцій з дисципліни «Менеджмент персоналу» (для студентів денної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня магістр). Харків, 2012. 70 с.
6. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом : навч. посіб. Київ : Знання, 2006. 365 с.

Допоміжна

1. Андрієвський Б.М. Прогностичні методи в школознавстві. Київ, 2011. № 10.
2. Балабанова Л.В., Сардак О.В. Управління персоналом : підручник. Київ.: Центр учбової літератури. 2011. 391-417 с.
3. Бондалев Л.Я., Носач В.Е. Опыт мастерство педагогов-новаторов. Донецк, 2005. 232 с.
4. Галузинський В.М., Євтух М.Б. Педагогіка. Київ, 2003. 237 с.
5. Гершунський Б.С. Педагогічна прогностика. Київ, 2014. 768 с.
6. Дороніна М. С. Психологія управління : навч. посіб. Харків : ХДЕУ, 2016. Ч. 1. 108 с.
7. Дороніна М. С. Психологія управління : навч. посіб. Харків : ХДЕУ, 2018. Ч. 2. 96 с.
8. Закон України «Про освіту». Освіта в Україні. Нормативна база. Вид. 2-ге. Київ : КНТ, 2006.
9. Евтихов О. В. Психологія управління персоналом: Теорія и практика : учеб. пособие. Москва, 2010. 297 с.
10. Кайлюк Є. М. Психологія управління: навч. посіб. Вид. 2-ге., випр. та допов. Харків, 2012. 202 с.
11. Колот А.М. Соціально-трудова відносина: теорія і практика регулювання : монографія. Київ : КНЕУ, 2003. 428 с.
12. Концепція національного виховання. Початкова школа. 2012. № 2

15. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського www.dnpb.gov.ua/
3. Бібліотека українських підручників <http://pidruchniki.ws/>